



Transportministeriet

# Teknisk gennemgang i Transportudvalget den 6. september om støjregler i relation til letbanen på Ring 3 og lignende projekter

# Overzicht over de emner, der gennemgås

- De retlige rammer for støj
- Mulighed for erstatning for støjgener
- Særlig regulering i anlægslove om støj og andre gener
- Særligt for letbanen på Ring 3
- Opsummering
- Spørgsmål fra Udvalget

# De retlige rammer for støj – planche 1 af 2

- Miljøbeskyttelsesloven samt regler udstedt i medfør heraf, bl.a. miljøaktivitetsbekendtgørelsen.
- Bl.a. miljøbeskyttelseslovens § 42, hvorefter en kommune kan med meddele påbud i forbindelse med bygge- og anlægsarbejder om, at forureningen (fx støj) skal nedbringes eller påbud om at foretage bestemte foranstaltninger (fx støjreduktion eller afskærmning).
- En kommunes påbud gives ofte i form af, at visse støjende aktiviteter ikke må foregå uden for et nærmere bestemt tidsrum - som udgangspunkt mellem kl. 07 og kl. 18 på hverdage - eller de kan påbyde specifikke støjgrænser for byggeriet.
- Vilkår i påbud fastsættes på baggrund af en afvejning mellem den samfundsmæssige nytte af aktiviteterne og beskyttelse af naboer.
- Kommunen fører tilsyn med, at de udstedte påbud overholdes.
- De udstedte påbud kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

## De retlige rammer for støj – planche 2 af 2

- En kommune kan for midlertidige bygge- og anlægsprojekter vedtage lokale forskrifter i henhold til Miljøaktivitetsbekendtgørelsen.
- Kommunen fører tilsyn med, at de lokale forskrifter overholdes.
- Kommunale forskrifter og afgørelser truffet efter kommunale forskrifter kan ikke påklages til klagenævnet med mindre de vedrører anlæg, som kommunen ejer, driver eller har væsentlig indflydelse på.

# Mulighed for erstatning for støjgener

- **Hovedregel:** ikke mulighed for at få erstatning for støjgener
- Undtagelse: hvis støjen har medført et tab. Et eksempel var en sag, hvor et hotel måtte holde lukket ifm. renovering af Københavns Hovedbanegård, fordi en del af arbejdet blev udført om natten. Den naboretlige tålegrænse var overskredet.
- Den naboretlige tålegrænse er dommerskabt ret, dvs. grænsen ændrer sig over tid i takt med de afsagte domme.
- Om tålegrænsen er overskredet, beror på, om ulemperne overstiger, hvad der med rimelighed må påregnes som led i den samfundsmæssige udvikling på det ulempeforvoldende område.
- Ifølge en Højesteretsdom fra 2009 skal spørgsmålet om, hvad en nabo må tåle, besvares ud fra *”En konkret rimelighedsvurdering af ulempernes karakter, væsentlighed og påregnelighed sammenholdt med ejendommens karakter og beliggenhed og områdets karakter.”*
- Det er Ekspropriationskommissionen, der afgør om tålegrænsen er overskredet - deres afgørelser kan indbringes for Taksationskommissionen og i sidste instans for domstolene.

# Særlig regulering i anlægslove om støj og andre gener

- Anlægsprojekter forsøges tilrettelagt således, at projektet medfører mindst mulig støj.
- Men støj er uundgåeligt, især når anlægget foregår i tæt bebyggede områder.
- Der skal sikres en balance mellem fremdriften i anlægsprojekterne på den ene side og hensynet til naboerne på den anden side.
- Derfor er det blevet kutyme at indsætte bemyndigelsesbestemmelser i anlægslove på Transportministeriets område, hvor der gives mulighed for at fastsætte særlige, lempeligere regler om støj og forurening fra et givent anlæg og tilhørende regler om mulighed for kompensation eller genhusning eller overtagelse af en ejendom som følge af, at der må støjes mere.
- Det fremgår af lovbemærkningerne til bemyndigelsesbestemmelser i de fleste af anlægslovene fx i lov om letbane på Ring 3, at disse kun udmøntes, hvis det viser sig, at krav i medfør af miljøbeskyttelsesloven betyder, at et anlæg vil blive væsentlig forsinket eller fordyret ift. de forudsætninger for anlæg og tidsplan, der blev lagt til grund ved vedtagelsen af det konkrete lovforslag.
- Hvis der fastsættes særlige regler, der regulerer støj mv. fra anlægget, reguleres anlægget alene af disse bestemmelser, sådan som det skete ifm. Cityringen- samt for afgangene til Nordhavnen og Sydhavnen og senest med Femern Bælt-tunnellen

## Særligt for letbanen på Ring 3

- Udgangspunktet er, at anlægsarbejdet reguleres af de enkelte kommuner iht. reglerne i miljøbeskyttelsesloven.
- Denne regulering fungerer, og Hovedstadens Letbane har ikke henvendt sig til Transportministeriet med en anmodning om fastsætte særlige regler om støj og andre gener.
- Der er i lov om letbane på Ring 3 mulighed for en særlig regulering af gener fra anlægget.
- Men denne bemyndigelsesbestemmelse i lovens § 3 e er ikke udnyttet, hvilket kun vil ske, såfremt anlægget som følge af krav i medfør af miljøbeskyttelsesloven bliver væsentlig forsinket eller fordyret, og derfor ikke kan færdiggøres inden for rammerne af den almindelige miljøretlige regulering.
- Såfremt det mod forventning skulle vise sig nødvendigt at tilsidesætte den almindelige miljøretlige regulering og fastsætte en byggepladsbekendtgørelse vil der også blive udstedt en nabopakke bekendtgørelse med mulighed for kompensation til de naboer, der udsættes for støj om aftenen og natten – samt mulighed for genhusning/overtagelse af bolig.
- Der kan kun gives kompensation for støjgener, såfremt der er hjemmel til dette (dvs. udstedt en bekendtgørelse iht. § 3 f i lov om letbane på Ring 3).

# Opsummering

- Udgangspunktet er, at anlægsprojekter gennemføres iht. den almindelige miljøretlige regulering.
- Det betyder, at naboer ikke er berettiget til kompensation (kræver lovhjemmel samt at der er udstedt bekendtgørelser -byggeplads- og nabopakkebekendtgørelse - som det er sket i henhold til Cityringsloven og Lov om Femern Bælt).
- For så vidt angår letbanen på Ring 3, er der i lovgrundlaget indsat de fornødne bemyndigelsesbestemmelser, men disse er ikke udnyttet, da det ikke har været påkrævet.
- Hvis den naboetlige tålegrænse er overskredet kan Ekspropriationskommissionen (og domstolene) tilkende ulempeerstatning, men kun hvis ulemperne overstiger, hvad der må rimelighed kan påregnes som led i den almindelige samfundsudvikling og ift. ejendommens beliggenhed.
- Den altovervejende hovedregel er, at der ikke er mulighed for at få erstatning eller kompensation for støjgener.
- Spørgsmål fra Udvalget